Exempel på olika frågeställningar vid våldsutsatthet

Berörda enheter

Regionsövergripande rutin för samtliga enheter inom hälso- och sjukvård samt tandvård inom Region Norrbotten.

Bemötande

Tänk på att vara lugn. Försök ha ett öppet kroppsspråk. Lyssna utan att värdera. Ha en strategi för om patienten svarar ja eller nej på frågan om våldsutsatthet. Det viktiga med att ställa frågan är att starta en process hos patienten, inte att få ett jakande svar.
Ibland kan det vara lämpligt att börja med mer allmänna frågor om en persons förhållande till sin partner, innan man ställer mer direkta frågor om våld. Både direkta och indirekta frågor fungerar. Som vårdgivare ska du alltid förklara att vården rutinmässigt träffar patienter enskilt och rutinmässigt frågar om vård.

Exempel på frågor om våldsutsatthet

- Jag vet inte om det är ett problem för dig men många av dem jag träffar i mitt arbete har upplevt våld i sina relationer. Jag frågar därför alla rutinmässigt om detta. Har du blivit utsatt för våld av någon i din familj?
- Hur har du det egentligen, inom vården vet vi att många är utsatta för våld och hot. Har du blivit slagen, hotad eller utsatt för något som skulle kunna skada dig, eller redan har skadat dig?
- Många av de kvinnor jag träffar i mitt arbete lever med någon som skadar eller hotar dem, därför frågar jag alla om övergrepp?
- Det är vanligt att kvinnor har erfarenheter av våld och hot och det ger effekter på hälsan, därför brukar jag fråga alla, är det okej?
- Har någon tvingat dig att göra saker du inte vill genom att slå, hota eller kränka dig?
- Har någon hotat att exponera bilder på dig om du inte gör som personen vill?
- Brukar din partner eller annan närstående säga kränkande saker till dig?
- Känner du dig kontrollerad eller isolerad av din partner eller annan närstående?
- Har du någon gång tvingats till eller utsatts för sexuella handlingar mot din vilja?
- Har något av det här hänt under graviditet eller sedan du/ni fått barn?
- Är ditt/dina barn utsatta på något sätt?
- Är du rädd för någon i din omgivning?

Frågor vid misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck

- Känner du dig trygg? I hemmet? I skolan/jobbet? Med kompisar?
- Alla familjer bråkar ibland, vad händer när du och din familj är oense?
- Vem bestämmer i din familj?
- Finns det saker du vill göra men inte får?
- Finns det saker du måste göra men inte vill?
- Har du en partner? Vad anser din familj om det?
- Har det hänt att du känt dig rädd för din familj och/eller din partner?
- Upplever du att någon i din närhet kontrollerar dig eller begränsar din frihet?